

Ruch drgający tłumiony, wymuszony

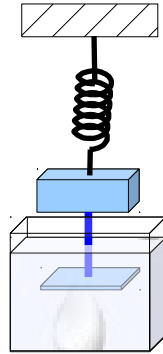
1. Dwie sprężyny o współczynnikach sprężystości k_1 i k_2 połączono szeregowo. Koniec jednej ze sprężyn połączono jest sztywno ze ścianą do drugiej sprężyny przymocowano ciało o masie m . Ciało to wytrącono z położenia równowagi, poruszało się bez tarcia po poziomym stole. Jaka jest częstotliwość drgania tego ciała? Jaki byłby wynik gdyby sprężyny te były połączone z ciałem równolegle?
2. Ciało wykonuje ruch harmoniczny prosty zgodny z równaniem $x(t) = 6 [mm] \cos(3\pi t [1/s] + \frac{1}{3}\pi)$ Jakie jest : (a) przyspieszenie, (b) prędkość, (c) przyspieszenie w chwili $t = 2$ s. Znaleźć również (d) fazę, (e) częstość kołową ω (f) okres drgań.
3. Punkt materialny wykonuje ruch harmoniczny prosty wokół punktu $x = 0$. W czasie $t = 0$ ma przemieszczenie $x = 0.37$ cm i prędkość zerową. Przy częstotliwości 0.25 Hz określić (a) okres, (b) częstość kołową, (c) amplitudę, (d) przemieszczenie w chwili t (dowolnej), (e) prędkość w chwili t (dowolnej), (f) maksymalną prędkość, (g) maksymalne przyspieszenie, (h) przemieszczenie w chwili $t = 3$ s (i) prędkość w chwili $t = 3$ s.
4. Wyprowadzić zależność na okres dla wahadła:
  - a) Matematycznego.
  - b) Fizycznego
5. Zegar wahadłowy, który posiada wahadło sekundowe, tzn. o okresie drgań $T_1 = 1$ s, wskazuje dokładny czas na powierzchni ziemi. O ile sekund w ciągu doby będzie się spóźniał jeżeli zostanie przeniesiony na wysokość 200 m nad poziom ziemi.
6. W kabinie windy wisi wahadło. Gdy kabina porusza się ze stałym przyspieszeniem skierowanym do Ziemi, okres drgań wynosi $T_1 = 1$ s, gdy porusza się ze stałą prędkością to okres $T_2 = 0,3$ s. Określić przyspieszenie kabiny.
7. Dwie równie o różnych nachylenia $\alpha = 60^\circ$ i $\beta = 30^\circ$ zsunięto ze sobą podstawami jak na rysunku. Na wysokości $h = 1$ m na równi o nachyleniu α umieszczono ciało, które może się przemieszczać po obu równiach bez tarcia. Obliczyć okres drgań T ciała w tym układzie. Przyjąć, że ciało nie traci energii kinetycznej przy przejściu punktu, w którym równie się stykają.

8. Jeżeli w ruchu harmonicznym prostym przemieszczenie w pewnej chwili wynosi pół amplitudy, to jaką część energii całkowitej stanowi energia kinetyczna, a jaką potencjalna? Przy jakim przemieszczeniu energia kinetyczna jest równa energii potencjalnej?

9. Przyczepiona do sprężyny o współczynniku sprężystości 250 N/m masa $2,2 \text{ kg}$ wykonuje ruchy oscylacyjne o okresie $0,615 \text{ s}$. Czy w układzie tym występuje tłumienie? Jeżeli w układzie tym występuje tłumienie znajdź stałą tłumienia b .
10. Masa 3 kg przyczepiona do sprężyny o współczynniku sprężystości $k = 140 \text{ N/m}$ wykonuje ruchy oscylacyjne w oleju, który tłumi ten ruch. Jeżeli współczynnik tłumienia wynosi $b = 10 \text{ kg/s}$ to po jakim czasie amplituda oscylacji spadnie do 1% wartości początkowej? Jaki powinien być współczynnik tłumienia aby amplituda spadła do 99% wartości początkowej po 1 s ?
11. Do sprężyny o stałej sprężystości $204,7 \text{ N/m}$ zawieszona jest masa $0,404 \text{ kg}$, tak że po rozciągnięciu sprężyny pozostaje w spoczynku. Do drugiego końca sprężyny (od góry) przyczepiony jest tłok, który od pewnego momentu wykonuje ruch do góry i dołu z siłą określoną zależnością $F_m = 29,4 \text{ N} \cos((17,1 \text{ Hz})t)$. Jakie jest maksymalne wychylenie z położenia równowagi zawieszonyj masy? Jaka jest maksymalna prędkość jaką może osiągnąć ta masa?

12. W układzie jak na rysunku obciążenie zawieszone na sprężynie ma masę 1,5 kg, a współczynnik sprężystości sprężyny $k = 8 \text{ N/m}$. Zakładamy, że na zanurzoną część w ciecży działa siła tarcia $-b dx/dt$, gdzie $b = 0.23 \text{ kg/s}$. Znaleźć liczbę oscylacji wykonanych przez ciało w przedziale czasu potrzebnym na to, by amplituda spadła do trzeciej części wartości początkowej jeżeli ta początkowa wartość wynosiła 12 cm.

13. Zakładając, że mamy do czynienia z podobnym wahadłem jak w poprzednim zadaniu ale dodatkowo działa w układzie siła wymuszająca drgania $F_m \cos(\omega'' t)$. Równanie ruchu drgającego tłumionego wymuszonego opisane jest przez zależność:

$$m \frac{d^2 x}{dt^2} + b \frac{dx}{dt} + kx = F_m \cos(\omega'' t) ,$$

rozwiązaniem tego równania jest:

$$x = \frac{F_m}{\sqrt{m^2(\omega''^2 - \omega^2)^2 + b^2 \omega''^2}} \sin(\omega'' t - \varphi)$$

$$\varphi = \arccos\left(\frac{b \omega''}{\sqrt{m^2(\omega''^2 - \omega^2)^2 + b^2 \omega''^2}}\right)$$

Proszę znaleźć prędkość $v = dx/dt$ ruchu drgającego wymuszonego. Pokazać, że maksymalna prędkość jest równa:

$$v_m = \frac{F_m}{\sqrt{(m \omega'' - k/\omega'')^2 + b^2}} .$$